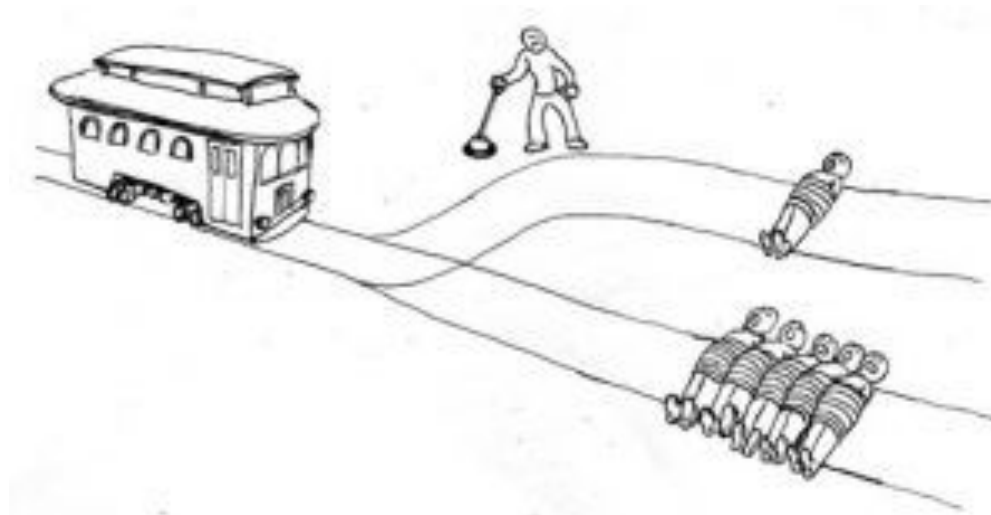

Een lessenserie door Marah van
Andel en Donna Sporrel:

Vrouwelijke filosofen

Les 1: Ethiek

Wat weten jullie al van de ethiek?

Afbeelding 1: Trolley probleem

Anna Maria van Schurman (1607-1678)

- ★ Wat is haar geschiedenis?
- ★ De theorie over de niet-perfectie van de mens
- ★ Video over Anna Maria van Schurman

<https://schooltv.nl/video/verleden-van-utrecht-anna-maria-van-schurman-en-het-ontstaan-van-de-universiteit-1636-anna-mar/> (Vanaf 6:23)

Afbeelding 2: Anna Maria van Schurman

Kies een kant!

- ★ De linkerkant van de klas is het eens met de stellingen
- ★ De rechterkant is het oneens met de stellingen

- ★ *“Het was rechtvaardig om Anna Maria van Schurman achter een gordijn in de zaal te laten zitten.”*

- ★ *“De mens heeft niks perfects in zich.”*

Waarom?

Jane Addams (1860-1935)

Afbeelding 3: Jane Addams

- ★ Wie was Jane Addams?
- ★ Systematic understanding
- ★ Lateral progress
- ★ Waar komt deze theorie volgens jullie vandaan? Is er een verband met het socialisme?

Vrouwelijke filosofen

Les 2: Wijsgerige
antropologie

Wat weten jullie al van de wijsgerige antropologie?

- ★ Kunnen mensen ook cyborgs zijn?

Afbeelding 4: Cyborg

Amber Case (1987- heden),

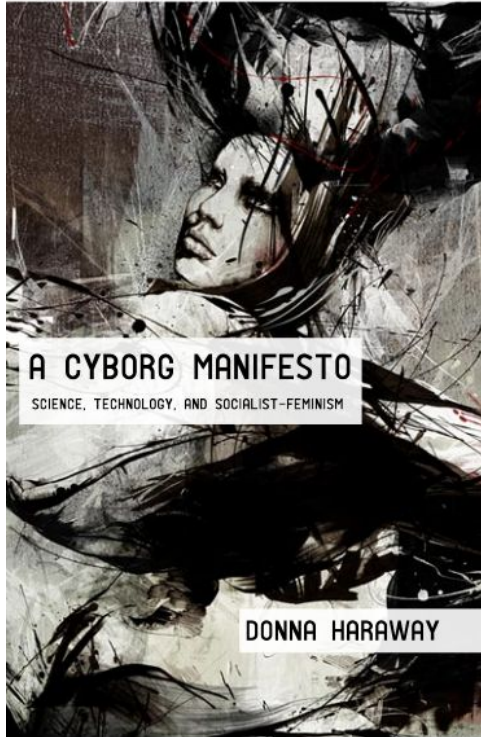

Afbeelding 5: Amber Case

- ★ <https://youtu.be/z1KJAXM3xYA> - We're all cyborgs now, Amber Case
- ★ Wie is Amber Case?
- ★ Wat zijn haar standpunten over de cyborg filosofie?

“Je bent een cyborg, elke keer als je naar je telefoon of computerscherm kijkt.”

Donna Haraway (1944-heden)

- ★ Wie is Donna Haraway?
- ★ Wat zijn de overeenkomsten tussen haar cyborg-theorie en die van Case?

“By the late twentieth century, our time, a mythic time, we are all chimeras, theorized and fabricated hybrids of machine and organism; in short, we are cyborgs.”

Afbeelding 6: “A cyborg manifesto”,
Donna Haraway

Debat!

- ★ Vorm een mening over de volgende stelling:

“Hebben mensen een essentie, als deze toch cyborgs zijn?”

- ★ Ga met elkaar in debat!

Saba Mahmood (1961-2018)

Afbeelding 7: Saba Mahmood

- ★ Wie was Saba Mahmood?
- ★ “Het secularisme zorgt voor sociale ongelijkheid.” Zijn jullie het hier mee eens? En wat heeft dit te maken met de essentie van de mens?

Vrouwelijke filosofen

Les 3:
Wetenschapsfilosofie

Wat weten jullie al over de wetenschapsfilosofie?

Afbeelding 8: Harriet Martineau

Afbeelding 9: Hypatia

Harriet Martineau (1802-1876)

- ★ Wie was Harriet Martineau?
- ★ De theorie, *Autobiography*
- ★ De vorming van de theorie

Afbeelding 8: Harriet Martineau

Hypatia van Alexandrië (ca. 355-415).

Afbeelding 10: Hypatia van Alexandrië

- ★ Wie was Hypatia?
- ★ <https://www.youtube.com/watch?v=bUUB1u8xJA4> - Agora
- ★ Geen directe bronnen!

Opdracht voor thuis!

Schrijf thuis een korte essay van 400 woorden over het stukje film.

-Is dit een realistische weergave van Hypatia, na alles wat jullie hebben geleerd deze les?

-Wat vinden jullie ervan dat de maker van de film deze vrijheid heeft genomen? Moet de film dichter bij de waarheid staan?

-Leg een verbinding tussen Hypatia's plaats tussen de christenen en Martineau's visie op religie.

Vrouwelijke filosofen

Les 4: Epistemologie

Wat weten jullie al over de epistemologie?

Maak een mindmap over de verschillende manieren van kennis verkrijgen (in de filosofie)

Waar zijn jullie het meeste mee eens? Met welke het minste? Ga in discussie!

Hildegard van Bingen (1089–1179) en Marguerite Porete (1250–1310)

Afbeelding 11: Hildegard van Bingen

Afbeelding 12: Marguerite Porete

Debat!

- ★ Vorm over de volgende vraag een mening:

“Is kennis verkrijgen van God een aparte soort manier van kennis verkrijgen is dan bijvoorbeeld het rationalisme, en zo ja, hoe zou je deze ‘andere’ manier dan omschrijven? Zo nee, waar zitten dan de overeenkomsten?”

- ★ Voer een debat!

Feministische epistemologie

- ★ Wat is de feministische epistemologie?
- ★ De drie invalshoeken
- ★ Wat is de invloed van gender op kennis, volgens jullie? Hebben jullie voorbeelden?

Afbeelding 13: Feministische epistemologie

Miranda Fricker (1966-heden)

- ★ Wie is Miranda Fricker?
- ★ Twee soorten *epistemic injustice*

Afbeelding 14: Miranda Fricker

Vrouwelijke filosofen

Les 5: Logica

Josina Carolina van Lynden (1715–1791)

- ★ Wie was Josina Carolina van Lynden?
- ★ Opbouw *Logica of rekenkunde*

“Het geloven dat de mens slechts een complexe machine is, dat De La Mettrie ons probeert te laten geloven, past geen enkele filosoof.”

Afbeelding 15: Logica of rekenkunde

Josina Carolina van Lynden (1715–1791)

- ★ Inhoud van het boek *Logica of redekunde*
- ★ Logica en God

Discussieer in groepjes van vier wat jullie vinden van de theorie dat mensen door logica dichter bij God kunnen komen. Denk ook na over de oneindigheid van God die leidt naar de conclusie dat wij aangeboren ideeën hebben.

Deel jullie mening!

Vrouwelijke filosofen

Les 6: Metafysica

“Denken jullie dat vrouwen een andere belevenis van de werkelijkheid hebben dan mannen? Heeft elk persoon een andere belevenis?”

Simone de Beauvoir (1908–1986)

Afbeelding 16: Simone de Beauvoir

- ★ Wie was Simone de Beauvoir?
- ★ De genderkwestie

“One is not born, but rather becomes, a woman.”

Charlotte Witt (1951- heden)

Afbeelding 17: Charlotte Witt

- ★ Wie is Charlotte Witt?
- ★ Hoe sluit ze aan bij Simone de Beauvoir?

Little women (2019)

Afbeelding 18: *Still* uit de film Little women, 2019

<https://youtu.be/0D8nRpJsQIk> -
Filmfragment Little women

Schrijf een stukje van 100 woorden over het mogelijk perspectief van een man in een huwelijk in 1800 en het mogelijk perspectief van een vrouw. Doe het in tweetallen!

Werkt het in de moderne tijd ook nog zo?

Judith Butler (1956– heden)

- ★ Wie is Judith Butler?
- ★ *Metaphysics of substance*
- ★ Stereotypes en vooroordelen

Afbeelding 19: Judith Butler

Vrouwelijke filosofen

Les 7: Rationalisme

Wat weten jullie al over het rationalisme?

HET RATIONALISME

Christina van Zweden (1626–1689)

Afbeelding 20: Christina van Zweden:

- ★ Wie was Christina van Zweden?
- ★ 'Meisjeskoning'
- ★ Haar visie op het rationalisme en de toepassing ervan.
Wat vinden jullie hiervan? Beargumenteer je antwoord!

Ayn Rand (1905–1982)

Afbeelding 21: Ayn Rand

- ★ Wie was Ayn Rand?
<https://youtu.be/aZR0H396Qr0> - Ayn Rand in 3 minuten
- ★ Het objectivisme
- ★ 'Egoïsme als deugd'

Wat vinden jullie van het objectivisme?
Wat vinden jullie van de link die wordt gelegd naar het rationalisme?

Welke van de twee toepassingen werken beter in de praktijk? Welke van de twee vinden jullie interessanter?

Vrouwelijke filosofen

Les 8; Ethiek deel 2

Wie kent er iets van de Oosterse filosofie?

Ban Zhao(+/- 48 tot 118 v.C.)

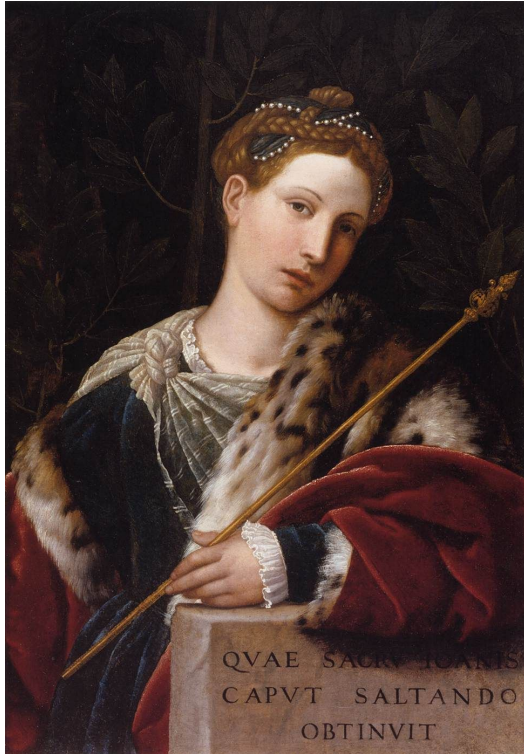

Afbeelding 22: Ban Zhao

- ★ Wie was Ban Zhao?
- ★ Haar positie aan het hof
- ★ 'Nü Jie'

“Is de echtgenoot niet wijs, dan is hij niet in staat om zijn vrouw te beheersen. Is de vrouw niet wijs, dan is zij niet in staat om haar man te dienen. Als de echtgenoot zijn vrouw niet beheerst, schiet hij tekort in gezag en waardigheid. Als de echtgenote haar man niet dient, gaan recht en rede teloor. Maar deze zaken zijn één functie. [...] Kan men het niet als reden laten gelden, dat alle zonen en dochters naar school gaan?”

Tullia d'Aragona (1510-1556)

- ★ Wie was Tullia d'Aragona?
- ★ Kunnen jullie de link leggen met de vorige filosoof?
- ★ De liefdesethiek

Op welke manier staat deze filosofie in verbinding met het nu? Kunnen wij er iets van leren?

Afbeelding 23: Tullia d'Aragona

Vinden jullie Ban Zhao's kijk op het huwelijk en de liefde beter dan die van D'Aragona?